

لیلی دختری زیبا از قبیله عامریان بود و مجنون پسری زیبا از دیار عرب. نام اصلی او قیس بود و بعد از آشنایی با لیلی او را مجنون یعنی دیوانه خواندند، چرا که او دیوانه وار دور کوه نجد که قبیله لیلی در آنجا بود طواف می کرد.

مجنون (قیس) با لیلی در راه مکتب آشنا شد و این دو شیفته یکدیگر شدند. ابتدا عشقشان مخفی بود اما از آنجا که قصه دل را نمی توان مخفی نگاه داشت، رسوای عالم شدند و قصه دلدادگی آنها به همه جا رسید.

پدر لیلی مردی بود مشهور و ثروتمند و چون بعضی از رجال آن روزی حاضر نبود دخترک زیبای خود را به فرد بی سر و پای چون قیس دهد که تنها سرمایه اش یک دل عاشق بود و بس.

پدر مجنون به خواستگاری لیلی رفت اما نه تنها پدر لیلی، بلکه همه قبیله عامریان با این وصلت مخالفت کردند. مجنون چون جواب رد شنید زاری ها و گریه ها کرد، ولی دست بردار نبود. قبیله لیلی قصد آزار او را کردند و او گریخت. مجنون حتی شخصی به نام نوفل را به خواستگاری لیلی فرستاد اما سودی نداشت.

بعدها لیلی را به مردی از قبیله بنی اسد دادند، البته بر خلاف میل لیلی. نام این مرد «ابن سلام» بود. عروسی مفصلی برگزار شد. پدر لیلی از خوشحالی سکه های زیادی بین حاضران تقسیم کرد. در اولین شب زفاف ابن سلام سیلی محکمی از لیلی نوش جان کرد.

مردی خبر این ازدواج را به مجنون رسانید و خود بهتر می دانید در آن موقع چه حالی به مجنون عاشق و بی دل دست داد. غم مرگ پدر نیز پس از چندی به آن اضافه شد. لیلی نیز دل خوشی از ابن سلام نداشت و به زور با او سر می کرد تا اینکه ابن سلام بیمار شد و پس از مدتی جان سپرد و لیلی در مرگ جانشوز او به سوگ نشست.

این خبر را به مجنون رساندند. مجنون دو تا پا داشت دوتای دیگر هم قرض گرفت و به دیدار لیلی شتافت. شاید می خواست شریک غم پدرش لیلی باشد.

سرتان را درد نیاورم این دو مدتی در کنار هم بودند و از عشق هم بهره ها بردند. ولی افسوس که دیری نپایید که چراغ عمر لیلی زیباروی خاموش شد و مجنون تنهای تنها شد.

قبر لیلی را از مجنون مخفی ساختند. ولی مجنون از خدا خواست او را به لیلی برساند و گفت: «اینقدر می گردم و اینقدر خاکها را می بویم تا بوی لیلی را حس کنم.» چنین کرد تا قبر دلدادده خود را یافت. مجنون بر سر قبر لیلی آن چنان گریه و زاری کرد تا به او پیوست و او را در کنار لیلی دفن کردند و این دو دلدادده عاشق بار دیگر در کنار هم آرمیدند.

لیلی و مجنون نام یکی از منظومه های نظامی گنجوی شاعر بزرگ ایران است.